

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ

□ ————— □
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Криворізький навчально-науковий
Інститут

Факультет № 1

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ
ЗЛОЧИННОСТІ:
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРАТЕГІЇ
ПРОТИДІЇ»

(14 травня 2021 року)

□ ————— □
КРИВИЙ РІГ

Рекомендовано до друку вченою радою Донецького державного університету (протокол № 16 від 25.06.2021 р.)

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗЛОЧИННОСТІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ»: [матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, Кривий Ріг - 14 травня 2021 року] // Криворізький навчально-науковий інститут, Кривий Ріг КННІ, 2021. 356 с.

У матеріалах Всеукраїнської науково-практичної конференції викладено тези учасників з таких напрямів:

ЧАСТИНА I

- кримінально-правова характеристика регіональної злочинності;
- кримінологічний аспект регіональної злочинності;
- криміналістична характеристика регіональної злочинності;
- досудове розслідування кримінальних правопорушень поширених в регіоні;
- оперативно-розшукова діяльність, як засіб протидії регіональній злочинності;
- сучасні тенденції та стратегії протидії регіональній злочинності.

ЧАСТИНА II

➤ адміністративна діяльність поліції у протидії правопорушенням з урахуванням регіональних особливостей.

ЧАСТИНА III

- соціально-правовий механізм протидії регіональній злочинності в Україні;
- використання ІТ технологій у виявленні та розслідуванні злочинів: регіональний аспект;
- економічна злочинність як деструктивний фактор розвитку регіональних суспільних систем.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції.

Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, добір та точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Джужі.- Київ: ФОП Масляков, 2020.- 612с.

2.Правова статистика: Підручник/Джужа О.М., Василевич В.В. та інш.; За загальною редакцією професора О.М.Джужі. (друге видання) – К.:Атіка, 2014. – 448 с.

Надьон О.В.,

к.ю.н., доцент кафедри наглядово-профілактичної діяльності
Національного університету цивільного захисту України

СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ РЕГІОНАЛЬНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Від моменту набуття Україною статусу незалежної демократичної держави до сьогодні країна пережила велику кількість як позитивних, так і негативних змін. Перелік змін доречний у кожній сфері суспільного, політичного, економічного, культурного життя. Проте те, що цікавить зараз громадян, які турбуються про безпечність свого життя важливо оцінити перетворення у рівні злочинності суспільства.

Якщо дивитися на Україну загалом, то дані статистики загальної криміногенної ситуації будуть спільними для кожного регіону країни. Проте, чим детальніше буде аналіз даних, тим більш ефективно можна з ними працювати. Тому, пропоную огляд плеяди внутрішніх і зовнішніх соціально-економічних, політичних, економічних факторів, які тим чи іншим способом впливають на рівень злочинності регіону.

На жаль, більшість факторів та показників не є контрольованими для правоохоронних органів. Вони працюють лише з результатами роботи цих чинників. Серед них: рівень соціальної напруги у суспільстві, який підвищився через бойові дії на Сході країни, пандемію коронавірусної інфекції, напруженні

зовнішні відносини країни, випередженням темпів технічного прогресу над культурним та моральним розвитком суспільства тощо.

Очевидно те, що рівень злочинності негативно впливає на розвиток кожного окремого регіону та країни в цілому. Так, пандемія гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARSCoV-2, стала тим фактором, який змусив весь світ переосмислити своє буття, переглянути не лише свої прогнози розвитку, свою короткострокову економічну та соціальну політику, але і усвідомити, що розпочинається новий трансформаційний етап, на якому необхідно змінити підходи до формування пріоритетів на довгостроковий період. Уроки, винесені людством з цієї пандемії, можуть змінити не лише моделі управління у майбутньому, але і соціальну поведінку людства взагалі [1].

Обмежувальні заходи під час пандемії коронавірусу призвели до зростання кількості злочинів проти дітей, скоєних на сексуальному підґрунті, про що йдеться у повідомленні Генерального секретаря Інтерполу Юргена Штока, а також злочинів пов'язаних з кібератаками.

Для того, щоб зрозуміти настрій суспільства та соціальний стан потрібно дивитися на показники злочинності. Цей індикатор є найбільш вагомий, Це вагомий, яскраво виражений індикатор серед інших соціальних індикаторів негативного стану суспільства у будь-яких його проєкціях, в тому числі і на регіональному рівні. Таким чином, певний стан злочинності в регіонах виступає барометром рівня благополуччя тієї або іншої територіально-просторової системи [2].

У кримінологічній літературі під «регіоном» часто розуміють певну частину території країни з однорідними соціально-економічними, соціально-психологічними й демографічними ознаками, що обумовлюють особливості злочинності в конкретному територіально-просторовому формуванні [3].

Наукове та професійне правниче суспільство вже давно прийшло до думки щодо необхідності створення соціально-правового механізму протидії

злочинності. Проте при напрацюванні законодавчої бази потрібно враховувати певні фактори та показники, які змінюються від регіону до регіону. Потрібно враховувати регіональні особливості економічних, соціальних і культурних процесів. Необхідно критично перейняти позитивний досвід минулих років та відкидати ті механізми, які виявилися неефективними. Важливу роль в суспільстві відіграють нові соціально-економічні реалії та демократичні цінності. Форми та методи механізмів повинні включати в себе: історичні, національні, економічні, культурологічні, релігійні та інші особливості регіонів, міст та районів.

На мою думку, найважливіший акцент при виборі методів запобігання регіональній злочинності потрібно ставити на профілактичну діяльність на всіх рівнях. Така діяльність найбільш соціально важлива, адже вона спрямовує свою дію на виявлення факторів, що провокують злочинність, усувають її причини всіма доступними методами.

Система засобів із запобігання злочинності є ефективним та гуманним механізмом, що не тягне застосування кримінально-правових репресій. У кримінологічній літературі, залежно від того, на які криміногенні явища і процеси спрямовані профілактичні заходи, вони поділяються за принципом професіоналізації і спеціалізації на такі види:

- а) профілактику випередження;
- б) обмеження;
- в) усунення;
- г) захисту [4].

До системи заходів, які я вважаю актуальними в сучасних умовах самоізоляції та пандемії потрібно віднести:

- проведення інформаційної та виховної роботи;
- проведення наукової роботи та публічні обговорення теми злочинності;
- індивідуальна та загально - соціальна профілактична робота;
- профілактика рецидивів злочинів;

- психологічно-кримінологічний моніторинг;
- соціальна реклама та інформаційна робота з населенням;
- інформування населення стосовно інформаційного шахрайства.

У висновках вважаю за потрібне зазначити про те, що лише систематична робота з профілактики має бути в регіонах. Саме вона має свою особливу мету, рівні, об'єкти, суб'єкти, засоби впливу та повинна реалізовуватися державними та громадськими організаціями та установами. Лише завдяки комплексному підходу до профілактики регіональної злочинності матиме результат.

Література:

1. Україна у 2020-2021 роках: наслідки пандемії. Консенсус-прогноз. URL : <file:///D:/Concensus%20Forecast%2051%20April%202020%20ukr.pdf>.
2. Бабенко А.М. Регіональна система запобігання злочинності: структурно-функціональний зміст. Юридичний електронний науковий журнал. Випуск №5. 2014 р. URL : <http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/593/1/Бабенко%20А.М..pdf>.
3. Беляев Н.А. Вопросы методологии регионального подхода к исследованию преступности. Вестник Ленинградского ун-та. 1986. Вып. 3. С.58–64.
4. Голіна В. В. Запобігання злочинності (теорія і практика). Навч. посіб. Харків, Нац. юрид. акад. України, 2011. 120 с.